

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2019

ÖPPNA JÄMFÖRELSER

Områdeskommentarer Region Kalmar län

Områdeskommentarer av Region Kalmar län med beskrivningar resultat, vilka förbättringsåtgärder som pågår och hur handlingsplanen för förbättring ser ut.

Klicka på områdesrubriken nedan för att hamna direkt på områdestexten.

Omställning till Nära vård	2
Patienters och befolkningens syn på vården	3
Tillgänglighet och väntetider	4
Säker vård	5
Resultat för stora sjukdomsgrupper	7
Kunskapsbaserad vård – måluppfyllelse riktlinjer.....	8
Ekonomiska resultat och kostnader	9
Kompetensförsörjning.....	10

Omställning till Nära vård

Området omfattar följande indikatorer:

- Undvikbar slutenvård vid kronisk sjukdom
- Återkommande slutenvård i livets slutskede
- Utskrivningsklara patienter på sjukhus per 1 000 inv.
- Tio eller fler läkemedel samtidigt hos äldre
- Vårdplatser utskrivningsklara patienter på sjukhus %
- Överbeläggningar i somatisk slutenvård
- Antal utlokaliseringar per hundra disponibla vårdplatser
- Patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar
- Fallskador bland äldre
- Vårdtillfällen per 100 000 invånare
- Disponibla vårdplatser i slutenvård
- Besök på akutmottagning – 80 år och äldre

Områdesansvarig:

Sofia Hartz, planeringsdirektör

Telefon: 0480-841 60

E-post: sofia.hartz@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Region Kalmar län har en hög andel äldre vilket påverkar resultaten inom detta område en hel del. Regionen har dock bra resultat inom de flesta indikatorer då det under flera år varit ett stort fokus på multisjuka samt kroniker. Ett tätt och välutvecklat samarbete med länets kommuner är en viktig del i våra resultat. Vi har bäst resultat i landet när det gäller överbeläggningar och när det gäller läkemedel hos äldre. Vi ligger också bland de bästa när det gäller utlokaliserade patienter och fallskador. De andra områdena förbättras systematiskt genom projekt såsom Borgholmsmodellen, geriatriskt rådgivningsteam eller Oskarsmodellen. Ett gemensamt arbete inom ramen för Nära vård bedrivs för att ta tillvara goda exempel och sprida inom länet.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

De flesta av resultaten har förbättrats de senaste åren. Inom de flesta områden är det mindre förbättringar men sedan mätningen började 2008 så har antalet undvikbara slutenvårdstillfällen vid kronisk sjukdom minskat med 20 % i länet.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Ett fokus från ledning och politik har inneburit en regelbunden uppföljning av dessa områden och en medveten strategi av att arbeta med ständiga förbättringar är faktorer som påverkat dessa områden. Det gemensamma arbetet med länets kommuner när det gäller den nya lagen om samverkan har lett till nya arbetssätt vilket förbättrat för många av länets patienter, det arbetet pågår.

Kunskapsstyrning och arbetet mot en mer Nära vård förväntas styra mot en mer effektiv vård. Ett arbete för att ytterligare stärka samverkan mellan slutenvård, kommunal äldreomsorg och primärvård fortgår. Målet är bl.a. att skapa en ökad tillit och trygghet för länets invånare. Förbättringsåtgärder sätts in för att arbeta mer proaktivt för att försöka förebygga allvarlig sjukdom eller förhindra återfall i sjukdom.

Patienters och befolkningens syn på vården

Området omfattar följande indikatorer:

- Tillgång till den hälso- och sjukvård man behöver
- Förtroende för sjukvården i sin helhet
- Förtroende för sjukhus
- Förtroende för vård- eller hälsocentral
- Förtroende för 1177 Vårdguiden via telefon
- Positivt helhetsintryck hos patienter som besökt en primärvårdsmottagning.
- Positivt helhetsintryck hos patienter som besökt en akutmottagning
- Positivt helhetsintryck hos patienter som besökt en öppenvårdsmottagning på sjukhus
- Positivt helhetsintryck hos patienter som varit inlagd på sjukhus
- Positivt helhetsintryck hos patienter standardiserat vårdförlopp cancer

Områdesansvarig:

Sofia Hartz, planeringsdirektör

Telefon: 0480-841 60

E-post: sofia.hartz@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Detta område kan sammanfattas med att länets invånare anser sig ha tillgång till den hälso- och sjukvård man behöver samt har mycket högt förtroende för sjukvården i Kalmar län, oavsett om det gäller vård på en hälsocentral, på en öppenvårdsmottagning, när man varit inlagd eller när man genomgått ett standardiserat vårdförlopp vid misstanke om cancer. Region Kalmar län ligger bland de bästa i landet när det gäller helhetsintrycket och förtroendet för vården. Resultaten är sämre när det gäller förtroendet för 1177 (Vårdguiden via telefon). Där vill invånarna se en bättre tillgänglighet och kortare väntetider. Man har emellertid högt förtroende för sjuksköterskan i telefon och är nöjd med de råd man får samt med den tiden sjuksköterskan ger patienten i telefon.

Regionen har i flera år jobbat för ett bättre bemötande och en bättre delaktighet. Ett av Region Kalmar läns övergripande mål är att vi ska erbjuda Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet när det gäller hälso- och sjukvård. Vår strategi har varit att arbeta med ständiga förbättringar där tanken är att vi ska göra det vi gör ”varje dag lite bättre”. En tydlig och regelbunden uppföljning av vårdens resultat och införandet av prioriterade processer inom de områden där vi har haft utmaningar har tagit oss framåt.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Vi kan se en liten försämring av resultaten inom flera indikatorer, en trend som slår igenom i hela riket. Den nationella mediala bilden med fokus på brister inom hälso- och sjukvården kan ha bidragit till denna generella minskning.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Vi håller fast vid vårt mål om Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet när det gäller hälso- och sjukvård. En löpande uppföljning av patienternas nöjdhet och av vårdens kvalitet är viktig för att hålla förbättringsarbetet igång inom Regionen. Vi har med patienter, brukare och närstående i våra ledningar, inom våra förbättringsområden och i vår samverkan med länets kommuner, för att bättre kunna möta invånarnas förväntningar och behov. Arbetet inom ramen för Nära vård och arbetet med digitalisering av arbetsätt processer är ännu ett led i att förbättra patienternas helhetsintryck och tillgängligheten till Region Kalmar läns verksamheter.

Tillgänglighet och väntetider

Området omfattar följande indikatorer:

- Genomförda första besök inom 90 dagar i specialiserad vård
- Genomförda operationer/åtgärder inom 90 dagar i specialiserad vård
- Väntande 90 dagar eller kortare på första besök inom specialiserad vård
- Genomförda läkarbesök inom sju dagar i primärvård
- Genomförda första besök inom 90 dagar i allmänpsykiatrisk vård
- Startade utredningar och behandlingar inom 30 dagar i barn- och ungdomspsykiatri
- Positiv upplevelse av tillgänglighet hos patienter som besökt en primärvårdsmottagning
- Positiv upplevelse av tillgänglighet bland patienter som besökt en akutmottagning
- Positiv upplevelse av tillgänglighet hos patienter som besökt en öppenvårdsmottagning på sjukhus
- Rimlig väntetid till vård- eller hälsocentral
- Rimlig väntetid till sjukhusvård
- Primärvårdens tillgänglighet per telefon

Områdesansvarig:

Sofia Hartz, planeringsdirektör

Telefon: 0480-841 60

E-post: sofia.hartz@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Region Kalmar län ligger bra till när det gäller patienternas upplevelse av tillgänglighet. Vi ligger i toppen inom samtliga besökstyp i jämförelse med landets övriga Regioner. Vi har emellertid utmaningar när det gäller vårdgarantin inom vissa områden. Rekryteringsläget är svårt inom vissa områden till exempel när det gäller behandlare med barnpsykiatrisk kompetens och audionomer.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Inom de flesta områden ligger Regionens resultat någorlunda stabilt. Vi följer trenderna i landet och ser en viss försämring inom några områden, till exempel inom barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Och även om vi fortfarande ligger över snittet för riket, ser vi en tydligare försämring inom området genomförda operationer/åtgärder.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Region Kalmar län har i flera år arbetat för en bättre tillgänglighet och ett av de övergripande målen är att vi ska erbjuda Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet när det gäller hälso- och sjukvård. Vår strategi är att arbeta med ständiga förbättringar, där tanken är att vi ska göra det vi gör ”varje dag lite bättre”. En tydlig och regelbunden uppföljning av tillgängligheten har varit ett stöd för att hålla fokus på området.

Alla verksamheter arbetar därmed med tillgänglighetsfrågan. Förvaltningarna har olika handlingsplaner för att klara vårdgarantin samt förbättra tillgängligheten. Inom vissa områden anordnas extramottagningar, på annat håll har upphandlingar av tjänster gjorts för att minska köerna och inom flera verksamheter görs översyn av arbetssättet i dialog med andra förvaltningar för att hitta effektivare processer tillsammans.

En tydligare rutin för hänvisning till andra vårdgivare tas fram för de fall där vi inte kan leva upp till vårdgarantin.

Mycket arbete pågår kring digitalisering för att öka tillgängligheten för invånarna. Till exempel genom att skapa andra former av kontaktmöjligheter och genom utveckling av 1177.se, så att de som verkligen behöver få en tid snabbt får det.

Säker vård

Området omfattar följande indikatorer:

- Patienter med vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård
- Patienter med trycksår kategori 2–4 i slutenvård
- Patienter med trycksår i slutenvård
- Trycksår hos patienter med ökad risk
- Personal som följer grundläggande hygienrutiner och klädregler
- Personal som följer grundläggande hygienrutiner
- Vårdtillfälle med skada - journalgranskning
- Vårdtillfälle med vårdskada – journalgranskning
- Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård
- Överbeläggningar i psykiatrisk slutenvård
- Överbeläggningar i somatisk slutenvård
- Användning av WHO:s checklista för säker operation

Områdesansvarig:
Magnus Persson, utvecklingsdirektör
Telefon: 0480-845 25
E-post: magnus.persson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Generellt ligger vår Region Kalmar län mycket bra till. Våra resultat är klart bättre än genomsnittet i landet när det gäller vårdtillfälle med skada, vårdskada inom slutenvård, utlokaliserade patienter, överbeläggningar inom somatisk slutenvård, användande av WHO:s checklista för säker operation och inneliggande patienter med trycksår (både sjukhusförvärvade samt trycksår generellt). Svagare resultat, när man jämför nationellt, uppvisar vi inom vårdrelaterade infektioner samt överbeläggningar inom psykiatrisk slutenvård, även om vi även inom dessa områden ligger bättre än genomsnittet. Sämst resultat jämfört med nationella genomsnittet uppvisar vi inom Följsamhet till grundläggande hygienrutiner och Klädregler, där vi ligger cirka 4 % under genomsnitt.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Vår regions siffror har i många år tillhört de lägsta i landet inom flera av de indikatorer som ingår i säker vård. Under de senaste åren har överbeläggningar och utlokaliseringar inom somatisk vård uppvisat en svagt uppåtgående trend även om resultaten är låga, 2018 års siffra bryter denna trend. Överbeläggningar inom psykiatri och Vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård uppvisar en stor varians varför det är svårt att uttala sig om någon trend. Inom både följsamhet till grundläggande hygienrutiner och klädregler (sammanslagen indikator) samt följsamhet till grundläggande hygienrutiner har resultaten gravis försämrats och vi ligger inte längre på en nivå tydligt över riksgenomsnittet.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Ett fortsatt systematiskt patientsäkerhetsarbete där frågan alltid är högst upp på agendan hos ledning och chefer inom organisationen. När det gäller hygienrutiner och klädregler gäller det att alltid hålla frågan aktuell och för alla inom organisationen att tydligt markera så fort någon gör avsteg.

Utdata som ger möjlighet att följa de olika indikatorerna så nära realtid som möjligt ökar medvetenheten och möjliggör analys och feedback i stunden när något inträffat eller det varit risk. Inom trycksår har vi nu en pilot för att följa förekomst av trycksår i realtid. Inom området trycksår finns även ett fokus på att identifiera riskpatienter och sätta in förebyggande åtgärder.

Inom indikatorerna utlokaliserade patienter samt överbeläggningar pågår ett arbete med säker utskrivningsprocess, som syftar till att utskrivningsklara patienter snabbt återgår till hemmet, samt daglig styrning och rekryteringsarbeten. Inom psykiatri har man även infört möjlighet till patientvald inläggning inom vuxenpsykiatri, med hopp om att undvika akutinläggningar

Resultat för stora sjukdomsgrupper

Området omfattar följande indikatorer:

- Sjukvårdsrelaterad åtgärdbar dödlighet
- Död efter sjukhusvårdad hjärtinfarkt 28 dagar
- Död eller ny infarkt
- Död eller ADL-beroende efter stroke
- Överlevnad cancer
- Dödlighet efter höftfraktur
- Återfraktur efter fragilitetsfraktur
- Undvikbar slutenvård - kronisk sjukdom
- Överdödlighet i hjärtsjukdom vid diabetes
- Själv mord i befolkningen
- Överdödlighet vid bipolär sjukdom

Områdesansvarig:

Karl Landergren, hälso- och sjukvårdsrådgivare

Telefon: 0480-841 76

E-post: karl.landergren@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Området samlar ett antal indikatorer på hälsoutfall vid stora folksjukdomar. Generellt kan sägas att denna typ av utfall påverkas av flera faktorer varav hälso- och sjukvårdens kvalitet är en. Annat som påverkar är till exempel befolkningens förutsättningar, livsvillkor och levnadsvanor. I regioner är det därför fortsatt viktigt att utöver fortsatt arbete för Sveriges bästa hälso- och sjukvård, ha fokus på arbete som främjar dessa faktorer.

För de mått som presenteras uppvisar region Kalmar län i huvudsak resultat i nivå med riket. Det som framförallt ska noteras är den stora förbättring som ses i många delar, som dödlighet i hjärtsjukdomar och cancer. Vid jämförelse med riket ses den aktuella mätperioden bättre resultat inom främst död och återinsjuknande i hjärtinfarkt och de två indikatorerna på området psykisk hälsa, medan sämre resultat ses på strokeområdet och avseende återfrakturer.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Utvecklingen avseende hälsoutfall i stora folksjukdomar har varit helt fantastisk i många delar. Exempel är canceröverlevnad, insjuknande och dödlighet i hjärtsjukdom och fall av höftfraktur. Detta gäller såväl nationellt som i Region Kalmar län.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Fortsatt målmedveten satsning på kvalitet och förbättringsarbete inom ramen för ”*Varje dag lite bättre!*”

Arbete för positiv regional utveckling och goda livsvillkor i länet.

Kunskapsbaserad vård – måluppfyllelse riktlinjer

Området omfattar följande indikatorer:

- Strokeenhet som första vårdenhet vid stroke
- Antikoagulantibehandling vid förmaksflimmer och riskfaktorer
- Måluppfyllelse för LDL-kolesterol efter hjärtinfarkt
- Basbehandling vid hjärtsvikt
- Akut öppnande av kranskärl vid större hjärtinfarkt
- Blodtryck < 140/85 mmHg vid diabetes – primärvård
- Blodsocker (HbA1c > 70 mmol/mol) vid diabetes – primärvård
- Kontaktsjuksköterska vid nydiagnostiserad bröstcancer
- Kontaktsjuksköterska vid nydiagnostiserad prostatacancer
- Multidisciplinär konferens vid tjocktarmscancer
- Multidisciplinär konferens vid lungcancer
- Eftervårdsbesök på barnmorskemottagning

Områdesansvarig:

Karl Landergren, hälso- och sjukvårdsrådgivare

Telefon: 0480-841 76

E-post: karl.landergren@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Området samlar ett antal processindikatorer som visar i vilken grad vårdriktlinjer följs. I området ingår ett antal indikatorer från hjärt-/kärlområdet inklusive diabetes, några från cancervården och en från kvinnosjukvård. Utöver jämförelse över tid är jämförelse med fastslagna målvärden, antingen i Socialstyrelsens nationella riktlinjer eller i kvalitetsregister, mer relevant än jämförelse med andra regioner. Detta eftersom det i flera fall är så att en stor majoritet av regionerna når målnivå och alltså uppvisar god kvalitet medan det i andra är så att en stor majoritet av regionerna har mer att göra.

För Region Kalmar län noteras överlag positiv utveckling över tid och särskilt goda resultat avseende vården vid bröstcancer och efter förlossning, medan vård på strokeenhet och förebyggande behandling vid förmaksflimmer kräver fortsatt fokuserat förbättringsarbete.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

För de flesta indikatorer ses förbättringar.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Fortsatt målmedveten satsning på kvalitet och förbättringsarbete inom ramen för ”*Varje dag lite bättre!*”

Aktivt stöd till vårdens medarbetare för att bästa tillgängliga kunskap ska präglade varje möte, så kallad ”kunskapsstyrning”

Ekonomiska resultat och kostnader

Området omfattar följande indikatorer:

- Resultat 2018 % av skatter o bidrag
- Resultat kr/inv. 2016-2018
- Soliditet koncern landsting
- Soliditet inkl. pensioner för 1998
- Självfinansiering av investeringar
- Justerad landstings-skattesats
- Strukturjusterad kostnad hälso- och sjukvård
- Kostnad per DRG i öppenvård
- Kostnad per DRG i slutenvård

Områdesansvarig:

Lars Mattsson, ekonomidirektör

Telefon: 0480-842 90

E-post: lars.mattsson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Region Kalmar län har en förhållandevis god ekonomisk ställning, vilket avspeglar sig i indikatorerna som inkluderar kostnadsnivåer. Anledningen är att Regionen har lyckats hålla nettokostnadsutvecklingen på en tillfredsställande nivå i förhållande till utvecklingen av intäkterna. Indikatorerna som inkluderar 2018 års resultat har ett sämre utfall. Den främsta anledningen till resultatförsämringen jämfört med tidigare år är att intäkterna inte har ökat i samma takt som tidigare. Under 2018 har också nettokostnadsutvecklingen varit alltför hög. Det är även viktigt med ett ständigt pågående arbete med effektiviseringar av verksamheten.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Region Kalmar län har haft en förhållandevis stabil ekonomi under många år. Resultatet för 2018 var ett underskott och därmed har resultaten generellt sett försämrats jämfört med de senaste åren.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Det pågår en lång rad av åtgärder som var och en för sig syftar till att hålla nettokostnadsutvecklingen på en tillräckligt låg nivå. I det arbetet ingår bland annat arbetet mot ett oberoende av bemanningsbolag. Därutöver pågår utvecklingsarbeten inom Nära vård och digitalisering som även har ett mer långsiktigt perspektiv.

Region Kalmar län arbetar sedan flera år med KPP (Kostnad Per Patient) och analyser med därtill kopplade handlingsplaner. Detta arbete kommer att fortsätta.

Kompetensförsörjning

Området omfattar följande indikatorer:

- Antal helårsanställda läkare i primärvården per 1000 invånare
- Hyrkostnader, andel av egna personalkostnader
- Andel avgångna tillsvidareanställda
- Andel nyanställda tillsvidareanställda
- Hållbart medarbetarengagemang - Motivation
- Hållbart medarbetarengagemang - Ledarskap
- Hållbart medarbetarengagemang - Styrning
- Sjukfrånvaro bland landstingsanställda, totalt
- Kvot mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro
- Tillsvidareanställda månadsavlönade
- Visstidsanställda månadsavlönade
- Visstidsanställda timavlönade
- Andel heltidsarbetande

Områdesansvarig:

Helen Persson, HR-direktör

Telefon: 0480-841 01

E-post: helen.persson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Bland de inrapporterade underlagen har Region Kalmar län bland de högsta indexvärdena för hållbart medarbetarengagemang – motivation, ledarskap och styrning. Ett långsiktigt arbete med konceptet utvecklande ledarskap, lagutveckling, medarbetardagar och Region Kalmar läns arbete med ständiga förbättringar är en del i förklaringen.

I förhållande till andra regioner har Region Kalmar län den femte lägsta sjukfrånvaron, men den högsta kvoten i jämförelsen mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro. Detta kan förklaras med att Region Kalmar läns mäns sjukfrånvaro är den lägsta i landet och med ett förhållandevis lågt sjuktal för kvinnor uppstår en hög kvot.

Antalet tillsvidareanställda har blivit fler liksom antalet heltidsanställda. Det beror bland annat på Regions Kalmar läns projekt om erbjudande om heltid och också på generationsskifte som kräver långsiktig planering av kompetensförsörjningen.

Hyrbolagskostnaden i förhållande till egen personalkostnad ligger över rikssnittet. Hyrbolagskostnaderna skiljer sig åt mellan verksamhetsområden och även geografiskt, vilket kräver olika åtgärder.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Region Kalmar län ligger sedan flera år till exempel oftast bland de regioner som har låga sjuktal och höga index på medarbetarengagemang. 2018 sänktes sjukfrånvaron i förhållande till 2017.

En positiv förändring har skett gällande andelen heltidsarbetande. I jämförelse med tidigare år har andelen ökat från 64 % år 2016 till nuvarande andel 66 %.

Andelen hyrbolagskostnad i förhållande till egen personalkostnad minskade under 2017 för att under 2018 öka igen.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Region Kalmar län arbetar kontinuerligt inom fokusområdet, ”En av Sveriges bästa arbetsplatser”, för att ytterligare öka attraktivitet, utvecklingsmöjligheter och delaktighet för medarbetare.

Inom ramen för Region Kalmar läns personal- och kompetensförsörjningsstrategi finns ett antal åtgärder och aktiviteter som målanpassas utifrån behov och möjligheter. Här kan nämnas flera års satsningar på fler AT- och ST-tjänster, erbjudande om heltid, en samlad chef- och ledarskapsstrategi, utbildningsanställningar för sjuksköterskor, insatser för nyanlända, och introduktionsår för olika yrkesgrupper. Samtliga åtgärder ska bidra till kompetensförsörjningen och minska hyrbolagskostnaderna långsiktigt.

Inom området hälsofrämjande arbetsmiljöarbete kan särskilt noteras ett nytt arbete för kvinnors hälsa. En fortsatt satsning mot friska och hälsofrämjande arbetsplatser sker inom ramen för företagshälsovården. En handlingsplan för friska arbetsplatser med ett långsiktigt mål om minskad sjukfrånvaro är på väg att förverkligas.